

Auca de Miquel Biada (1789-1848)

L'home que amb fermesa i manya portà el primer tren a Espanya

1. Ple i rodó com un cigró,
neix un nen a Mataró.
2. Biada és cognom del pare
i Buñol el de la mare.
3. Corre l'any vuitanta-nou
d'un segle abans del dinou.
4. El nadó té molta gana
de cap a cap de setmana.
5. El porten a batejar
i no para de plorar.
6. Miquel es dirà des d'ara
amb rialla o mala cara.
7. Va creixent molt eixerit
i no es mama mai el dit.
8. Quan ja menja a queixalades
surt de casa a grans gambades.
9. Mes, així que té l'edat
va a estudi amb el cap pelat.
10. Sense que el cor se li tapi
passa el dia a can Culapi.
11. Coll avall van les lliçons,
igual que fossin bombons.
12. Al pati, de tota forma,
reparteix alguna morma.
13. A mesura que es fa gran
és més bon estudiant.
14. Un mestre li diu: «Biada,
seràs au de gran volada.»
15. Sent que el crida el món remot
i sap que serà pilot.
16. Passa uns anys de juvenesa
festejant qualche promesa.
17. Tot d'una, però diu: «Prou!
Vull saber què és el Món Nou!»
18. I en veler, no pas en barca,
cap a Amèrica s'embarca.
19. Del seu pas no es penedeix
l'aventura l'abelleix.
20. Com si marxés a la Meca,
puja al pont i crida: «Eureka!»
21. Amb l'Atlàntic travessat,
el cor se li ha eixamplat.
22. En tota la travessia
no s'ha marejat ni un dia.
23. Un cop ha desembarcat
s'apropa a l'autoritat.
24. S'estableix, davant notari,
d'armador, consignatari.
25. Al cap de poc és un Don
i el seu sol ja mai no es pon.
26. Com que vol fer molta plata
ven cacau i xocolata.
27. La fortuna li somriu
perquè l'home en sap un niu.
28. A les colònies hi ha guerra
i ell a les armes s'aferra.
29. D'una esquadra és comandant
i lluita com un gegant.
30. Un dia cau Veneçuela
i, llavors, no té un pela.
31. Com que ha estat molt bel·licós
toca, molt ràpid, el dos.
32. Pelat del tot va a l'Havana,
l'altiva perla antillana.
33. Allà torna a fer calés
i cada dia en fa més.
34. Convertit en personatge,
té criats, cuiners i patge.
35. Veu un tren –oh, sensació!
i el vol dur a Mataró.
36. Així, torna a Catalunya,
i el projecte amb força empunya.
37. Troba arreu dificultats
mes les supera a grapats.
38. Amb anglesos i espanyols,
va endavant a cor què vols.
39. Poc a poc s'estén la via
com lliçó de geometria.
40. Biada, però, retut,
mor de l'esforç sostingut.
41. Finalment el tren circula,
arraconant ase i mula.
42. L'entusiasme és delirant
de cap a cap de llevant.
43. Enmig del seny i la rauxa
el país s'ha tornat Xauxa.
44. Barcelona i Mataró
reboten d'efusió.
45. A Espanya, per primer cop,
hi ha el tren que corre al galop.
46. Tot es deu al ferm Biada,
promotor d'immensa alçada.
47. Sempre serà recordat
com un home destacat.
48. «Ciutadà de fama i glòria»,
diu el llibre de la història.

Casas, 1974